

цифрових платформ створювати онлайн-уроки, відео-конференції, чат-конференції, необхідну для організації навчального процесу у школі);

3) оволодіння основами проєктної діяльності з метою управління освітніми проєктами у школі.

Реалізація окреслених напрямів, пов'язаних з цифровим поданням навчального матеріалу, забезпечує формування у майбутніх учителів філологічних спеціальностей вмінь та цифрових навичок:

- орієнтуватися у колі основних проблем, пов'язаних із прикладним використанням комп'ютерної лінгвістики у педагогічній діяльності;

- використовувати прикладне програмне забезпечення для вирішення прикладних завдань;

- визначати найефективніше програмне забезпечення для використання у професійній педагогічній діяльності;

- застосовувати різне програмне забезпечення для створення освітніх проєктів та їхньої реалізації у галузі філології.

Список використаних джерел

1. Артеменко О. В. Стратегічні підходи до організації науково-дослідницької діяльності майбутніх учителів філологічних спеціальностей у ВНЗ. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2015. Вип. 42 (95). С. 514–522.

2. Григоренко Т. Формування майбутнього вчителя-філолога в умовах освітньо-комунікативного середовища ЗВО. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. Вип. 9 (103). С. 130–140.

3. Ігнатенко В. Д. Використання сучасних інформаційних технологій у підготовці майбутніх філологів. *Іноземні мови*. 2020. Вип. 1 (101). С. 37–42.

4. Іконнікова І. Загальна характеристика професійної підготовки майбутніх філологів в університетах України. *Освітні обрії*. 2020. Вип. 1 (50). С. 206–212.

Андрій Пашков,

аспірант кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

КОМУНІКАТИВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Комунікативна підготовка майбутніх фахівців різного профілю, зокрема й майбутніх фахівців комп'ютерних технологій як педагогів професійного навчання, сформувалася як окрема галузь освіти з властивими їй способами, технологіями та прийомами організації освітнього процесу у сучасному ЗВО. Про це свідчить огляд інновацій у галузі педагогічних систем США, Великої Британії, Франції, Японії, Ізраїлю та інших країнах світового співтовариства. Так, в освітній процес вводяться комунікативно зорієнтовані дисципліни

(«Основи публічних виступів», «Міжособистісні комунікації», «Конфліктологія» тощо). Дедалі більше студентів бажають отримати додаткову спеціалізацію у цих сферах.

Водночас, варто зазначити, що широкий спектр вимог до підготовки сучасних фахівців, дистанційна форма навчання гостро порушили питання необхідності розробки нових форм комунікативної практики, які б відповідали сучасній вищій школі [4, с. 92]. В результаті відбувся прорив у цій галузі. Нині кожен ЗВО і навіть викладач здійснюють власний вибір системи та навчання студентів та комунікативної моделі її реалізації [1, с. 120].

З одного боку, це позитивна тенденція, оскільки дає змогу розкрити, сформувати і активізувати риси особистості фахівців комп'ютерних технологій як педагогів професійного навчання – їхню ініціативність, самостійність, майстерність, творчий підхід. І це, безперечно, дає змогу підвищити рейтинг фахівців комп'ютерних технологій як педагогів професійного навчання, сформувавши нові критерії кадрового відбору, де кожен викладач професійного навчання має стати консультантом, кваліфікованим опонентом, науково-теоретичним розробником програми аудиторного та дистанційного курсів навчання студентів [2, с. 116]. Так закладаються основи нового типу особистості педагогів професійного навчання сучасних закладів професійної (професійно-технічної) освіти, для якого характерний дослідницький креативно-прогностичний підхід до викладання з високим рівнем «комунікативної синергетики», довірою та почуттям відповідальності.

Підготовка майбутніх фахівців комп'ютерних технологій як педагогів професійного навчання подібної професійної компетентності – завдання дуже складне. Вони повинні оволодіти новими педагогічними знаннями, вміннями і навичками, які відповідають інноваційним формам викладання:

- здатністю діагностувати цілі, завдання та перспективи навчання учнів/студентів у закладх професійної (професійно-технічної) освіти;
- умінням володіти інформаційно-освітнім середовищем;
- здатністю розробляти мультимедійне навчання, використовувати аудіо– та відео-інформацію; вільним володінням сучасними методами, формами дистанційного навчання [3, с. 81];
- вмінням подати (незалежно від місця та часу) навчальний матеріал, щоб забезпечити ефективну, індивідуальну роботу студентів;
- здатністю активно використовувати комунікативні можливості інформаційних комп'ютерних мереж.

Фактично, змінюється зміст діяльності майбутніх фахівців комп'ютерних технологій як педагогів професійного навчання. Вони перестають «репродукувати» знання, стають розробниками нових технологій навчання, що, безперечно, підвищує їхню творчу активність та одночасно з цим вимагає високого рівня технологічної та методичної підготовленості. Не менш важливим є і той факт, що все більшої актуальності набуває питання творчої взаємодії педагогів професійного навчання та учнів/студентів, використання інформаційних технологій навчання, зокрема, ефективної організації самостійної роботи в системі онлайн, розвиток у студентів навичок

самостійного пошуку інформації, її відбору, систематизації та аналізу, необхідних форм дослідницького та творчого мислення.

Зауважимо, що обов'язкове та вільне володіння педагогами професійного навчання інтернет-технологіями у професійній діяльності сприяє формуванню нової ролі викладача, який для учнів/студентів є не лише джерелом інформації та академічних знань, а й консультантом. Отже, узагальнюємо, що підготовка майбутніх кваліфікованих робітників у сучасній системі професійної (професійно-технічної) освіти може бути успішною лише в умовах високої професійної компетентності, педагогічної майстерності та комунікативної підготовки, якими повинен володіти сучасний педагог професійного навчання [1, с. 122]. Вони повинні мати у своєму розпорядженні відповідні професійні знання, практичний досвід, а також здатність діагностувати, аналізувати, моделювати та коригувати власну діяльність, обґрунтовуючи шляхи її подальшого вдосконалення.

Керуючи процесом навчання сучасної учнівської/студентської аудиторії, педагоги професійного навчання повинні також володіти всіма способами, технологіями та прийомами «комунікативного спілкування», що дасть їм змогу всіма засобами підтримати мотивацію, інтерес учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти до самовдосконалення, збагачення емоційного фону їхньої навчальної діяльності, і як результат, подолання почуття дистанції та відокремленості, стійкого прагнення до подальшого пошуку знань, розвитку особистісних якостей та індивідуальних здібностей, самозбагачення та розвитку протягом усього життя.

Список використаних джерел

1. Дубова Н. В. Інноваційні підходи до реалізації змісту підготовки майбутніх педагогів професійної освіти. *Modern engineering and innovative technologies*. 2023. № 29–03. С. 119–123.
2. Зленко Н., Кібенко Л., Брюховецька І. Диференціація та індивідуалізація освіти в сучасному ЗВО: можливості інформаційного середовища. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Педагогічні науки*. 2024. Вип. 11-15. С. 115–125.
3. Кашпур Т. О. Професійна підготовка майбутнього інженера-педагога на основі компетентнісного підходу. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2019. Вип. 17. С. 79–83.
4. Кучерак І. Цифровізація та її вплив на освітній простір в контексті формування ключових компетентностей. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 2 (22). С. 91–94.